

Samenvatting

De gemeenteraad werkt aan herziening van het Reglement van Orde. Besluitvorming hierover staat gepland voor de raadsvergadering van 27 juni 2017. Als onderdeel van het voorbereidingsproces heeft het college een zienswijze op het herziene RvO vastgesteld en aangeboden aan het presidium.

Beslispunten

1. Kennismaken van het ontwerp-RvO gemeenteraad Maastricht 2017
2. Instemmen met de brief met zienswijze aan het presidium.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 mei 2017:

Conform.

1. Aanleiding

De gemeenteraad werkt aan herziening van het reglement van orde (RvO), op basis van een voorstel van het presidium. Voor deze herziening zijn meerdere aanleidingen:

- verwerking van de recente raadsbesluitvorming n.a.v. de evaluatie van de nieuwe werkwijze
- verwerking van in 2015 en 2016 door het presidium vastgestelde aanscherpingen
- een aantal gebleken praktische onvolkomenheden
- actualisatie a.d.h.v. gewijzigde Gemeentewet
- formalisering van het fractievoorzittersoverleg en door de gemeenteraad ingestelde (tijdelijke) werkgroepen
- verwerking van de eerder door het presidium vastgestelde procedure m.b.t. geheimhouding
- formalisering van instrumenten rondom burgerinitiatief.

Besluitvorming over het nieuwe RvO staat gepland voor de raadsvergadering van 27 juni 2017. Als onderdeel van het voorbereidingsproces is het college verzocht een zienswijze over het nieuwe RvO kenbaar te maken aan het presidium.

2. Context

Op grond van artikel 16 Gemeentewet kan de gemeenteraad een reglement van orde vaststellen voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden. Voor het college is dit reglement van orde, gezien vanuit duale verhoudingen, van belang voor die onderdelen die betrekking hebben op het samenspel tussen raad en college en op de positie van het college binnen de bijeenkomsten van de raad. De vanuit het presidium aan het college gevraagde zienswijze richt zich op deze aspecten.

Overzicht van de belangrijkste wijzigingen

Alvorens een voorstel voor zienswijze te formuleren volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van het huidige RvO. Het gaat hierbij om inhoudelijke wijzigingen, niet om herschikking van passages binnen het RvO. Onderstaand overzicht van wijzigingen volgt de nieuwe hoofdstukindeling van het reglement van orde (zie bijlage). Per wijziging wordt voorgesteld om hiervan of kennis te nemen of hieraan aandacht te besteden in de zienswijze. Leidend hierbij is geweest dat het reglement van orde primair een regeling van de raad is en de zienswijze zich beperkt op onderdelen die impact hebben op het samenspel raad-college en de positie van het college binnen het raadsdomein.

Hoofdstuk 1 – Algemene bepalingen

- De begrippenlijst is uitgebreid (→ ter kennisname)

Hoofdstuk 2 – Overlegorganen

- In dit hoofdstuk staan bepalingen m.b.t. samenstelling, taken en werkwijze van het presidium (artikel 4), commissie begroting en verantwoording (artikel 5), het fractievoorzittersoverleg (artikel 6) en door de raad in te stellen werkgroepen (artikel 7). Voor presidium en de commissie begroting en verantwoording gaat het hierbij om nadere uitwerking. Het fractievoorzittersoverleg en door de raad in te stellen werkgroepen worden met dit RvO geformaliseerd (→ ter kennisname)
- Relevante nieuwe elementen zijn dat vergaderingen van presidium, commissie begroting en verantwoording alsmede fractievoorzittersoverleg (tenzij het fractievoorzittersoverleg anders besluit) toegankelijk zijn voor niet alleen raadsleden en burgerleden, maar ook collegeleden. Dit betekent dat collegeleden betreffende bijeenkomsten op eigen initiatief kunnen bijwonen. Deze mogelijkheid past in een streven vanuit de raad naar openheid en transparantie, maar een frequent gebruik hiervan door collegeleden ligt vanuit duale verhoudingen niet voor de hand (→ ter kennisname).

Hoofdstuk 3 – Toelating raadsleden, samenstellen fracties en benoemen wethouders en burgerleden

- Aan de benoemingsprocedure voor wethouders is toegevoegd dat in het geval van verlenging van een tijdelijk benoemde wethouder een hernieuwd onderzoek naar de geloofsbrieven niet nodig is, tenzij de tijdelijke wethouder aangeeft dat er sprake is van een wijziging ten opzichte van de situatie ten tijde van zijn eerste tijdelijke benoeming (→ ter kennisname)
- Verder zijn passages opgenomen m.b.t. benoeming en beëindiging burgerleden (→ ter kennisname)

Hoofdstuk 4 – Bijeenkomsten

- Bepalingen over ordehandhaving en beslotenheid raadsvergaderingen uit het huidige RvO worden nu ook toegepast op overige bijeenkomsten (→ ter kennisname)
- In dit hoofdstuk is verder eerdere besluitvorming van het presidium m.b.t. geheimhouding verwerkt. Dit leidt tot voor het RvO nieuwe bepalingen t.a.v. besloten bijeenkomsten (artikel 17), verslagen besloten bijeenkomsten (artikel 18) en opheffing geheimhouding (artikel 19) (→ ter kennisname)
- Nieuw in het RvO zijn ook bepalingen over een register van geheime informatie, dat eenmaal per jaar aan de raad wordt voorgelegd, met daarbij een voorstel over handhaving of opheffing (artikel

20). Het is wenselijk dat hierin opgenomen wordt wie betreffend voorstel tot handhaving of opheffing geheimhouding opstelt en, voor zover het om door het college opgelegde geheimhouding gaat, op welke wijze het college bij het opstellen van dit voorstel betrokken wordt **(→ OPNEMEN IN ZIENSWIJZE)**

Hoofdstuk 5 – Informatieronde en stadsronde

- Het huidige RvO beschrijft alleen de stadsronde en raadsronde. Hieraan wordt nu de informatieronde toegevoegd (→ ter kennisname).
- Bij de stadsronde gaat het in het nieuwe RvO uitsluitend om de dialoog tussen raad en inwoners/instellingen, het college wordt hierbij niet meer als deelnemer/gesprekspartner genoemd, dit in tegenstelling tot het huidige RvO (artikel 21). Die positie krijgt het college overigens terug bij de informatieronde (artikel 22). Een en ander is overigens in lijn met de besluitvorming naar aanleiding van de evaluatie nieuwe werkwijze gemeenteraad (→ ter kennisname)
- Van zowel stads- als raadsronde wordt een concept-besluitenlijst gemaakt, die ter toetsing wordt aangeboden aan voorzitter van de stads- of informatieronde alsmede aan de portefeuillehouder. Hiermee worden portefeuillehouders vanuit het RvO beter in positie gebracht om weergave van toezeggingen en afspraken te toetsen. Hetzelfde geldt voor de raadsronde (→ ter kennisname)

Hoofdstuk 6 – Raadsronde

- De beschrijving van de doelstelling van de raadsronde is nader uitgewerkt. Hieruit blijkt dat deze vooral bedoeld is voor het voeren van politiek/inhoudelijk debat tussen raadsleden (artikel 25). Op uitnodiging kunnen portefeuillehouders deelnemen aan de discussie (artikel 26 lid 2). Vanuit het belang van zorgvuldige raadsbesluitvorming is een minder vrijblijvende positie van het college in deze eindfase van uw voorbereiding op de raadsvergadering ten zeerste gewenst, onder meer voor het inbrengen van aanvullende informatie over bijvoorbeeld beleidsmatige, juridische, financiële en/of uitvoeringstechnische aspecten/consequenties van voor de raadsvergadering aangekondigde moties en amendementen. **(→ OPNEMEN IN ZIENSWIJZE)**

Hoofdstuk 7 – Raadsvergadering

- Dit hoofdstuk kent nieuwe bepalingen t.a.v. het doen van voorstel van orde (artikel 33) alsmede dat de spreekvolgorde op fractiegrootte de hele zittingsperiode van de raad blijft gelden (artikel 34) (→ ter kennisname)
- Verder is de volgorde van stemming over amendementen en moties nader uitgewerkt: eerst amendement(en), dan motie(s) en tenslotte het voorstel (artikel 41) (→ ter kennisname)

Hoofdstuk 8 – Rechten van raadsleden

- Met het nieuwe RvO wordt voorgesteld om de termijn voor het indienen van een motie over een niet-geagendeerd onderwerp (de zogenaamde ‘motie vreemd aan de orde van de dag’) te verkorten van 12 naar 6 dagen. Dit versnelt de periode voor oordeelsvorming van de overige fracties en verkort de periode waarbinnen het college een zienswijze/reactie kan voorbereiden (→ ter kennisname)
- De mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen (voorheen artikel 48, nu artikel 47) alsmede mondelinge vragen (voorheen artikel 50, nu artikel 48) wordt in het nieuwe RvO ook opengesteld voor burgerleden. Deze verruiming is niet direct te plaatsen onder de door het presidium in het concept-raadsvoorstel genoemde aanleidingen, en brengt het risico van toename van het aantal schriftelijke vragen met zich mee, aangezien de kring van het aantal personen dat schriftelijke vragen aan het college kan stellen hiermee fors wordt uitgebreid: van 39 naar (op basis van het huidige aantal fracties en het maximum aantal burgerleden van 3 per fractie) 69. Mede vanwege de impact op ambtelijke capaciteit van een forse toename wordt voorgesteld om op dit punt in de zienswijze een opmerking te plaatsen (**→ OPNEMEN IN ZIENSWIJZE**)
- Ten aanzien van een initiatiefvoorstel is nu opgenomen dat het college vóórdat de raad het initiatiefvoorstel in behandeling neemt 14 dagen de tijd heeft om hierop te reageren. Dit is een verbetering van de positie van het college (→ ter kennisname)
- Met het nieuwe RvO wordt voorgesteld om de termijn voor het indienen van een verzoek tot het houden van een interpellatie te verkorten van 8 naar 6 dagen. Dit verkort voorbereidingstijd van de overige fracties alsmede college op dit debat (→ ter kennisname)
- Artikel 51 opent de mogelijkheid dat ook burgerleden een aanvraag voor het indienen van een stadsronde bij het presidium kunnen indienen. Dit artikel is waarschijnlijk in hoofdstuk 8 geplaatst omdat het betrekking heeft op rechten van raads- en burgerleden. Het zou zonder al te veel problemen ook in hoofdstuk 5 kunnen worden opgenomen. Voordeel hiervan is dat, door hernummering van de volgende artikelen van het RvO, het artikelnummer voor schriftelijke vragen aan het college 48 blijft. De naam ‘artikel 48-vragen’ is immers breed ingeburgerd binnen raad, college en organisatie (**→ OPNEMEN IN ZIENSWIJZE**)

Hoofdstuk 9 – Burgerinitiatief

- In het nieuwe RvO zijn de bepalingen rondom burgerinitiatief fors uitgebreid. Dit is in lijn met het streven van de raad om inwoners, organisaties en andere belanghebbenden te laten participeren. Het nieuwe RvO kent hiervoor drie instrumenten: burgerplatform (artikel 52 lid 3),

stadsronde op initiatief van burgers (artikel 52 lid 4) en een burgervoorstel (artikel 52 lid 5, 6 en 7) (→ ter kennisname)

- Met artikel 52 lid 4 sub c opent het nieuwe RvO de mogelijkheid tot het leveren door de algemeen directeur van ambtelijke bijstand aan inwoners, organisaties en andere belanghebbenden voor het voorbereiden van een stadsronde. Hoewel de impact hiervan niet op voorhand in te schatten is, is enige nadere inkadering gewenst, bijvoorbeeld door toe te voegen dat het hierbij moet gaan om een door de fractievoorzitters gehonoreerd verzoek tot het houden van een stadsronde (voortbouwend op artikel 52 lid 4 sub b) (**→ OPNEMEN IN ZIENSWIJZE**)

Hoofdstuk 10 – Slotbepalingen

- Geen bijzonderheden

Voorstel voor zienswijze

Op grond van het voorgaande wordt voorgesteld om aan het presidium onderstaande zienswijze kenbaar te maken. Deze is identiek aan de tekst uit bijgevoegde brief (bijlage 2):

Geacht presidium,

In het kader van de voorbereiding van een nieuw reglement van orde voor de gemeenteraad heeft u ons een ontwerptekst toegezonden, met het verzoek onze zienswijze kenbaar te maken. Wij danken u hiervoor en hebben genoemd ontwerp besproken in onze collegevergadering van 9 mei.

In grote lijnen herkennen we de voorgestelde nieuwe tekst tegen de achtergrond van de genoemde aanleidingen tot een nieuw reglement van orde voor de gemeenteraad, waaronder de recente evaluatie van de werkwijze van de raad en het verwerken van in de voorbije jaren door uw presidium vastgestelde verduidelijkingen en aanvullingen.

Voor vijf punten in het nieuwe reglement van orde vragen wij nadere aandacht:

- (1) Graag zagen wij artikel 20 (register geheime informatie) op twee punten nader verduidelijkt: wie stelt het jaarlijkse voorstel aan de raad tot handhaving of opheffing geheimhouding op en op welke wijze wordt het college bij het opstellen van dit raadsvoorstel betrokken?*
- (2) In de hoofdstukken V en VI worden de informatieronde, stadsronde en raadsronde uitgewerkt. Wij lezen hierin dat het college in de voorbereiding van de raadsbesluitvorming na de informatieronde geen rol meer heeft, tenzij daartoe voor een specifieke raadsronde door de raad uitgenodigd. Vanuit het belang dat wij hechten aan zorgvuldige raadsbesluitvorming vinden wij een minder vrijblijvende positie van het college in deze eindfase van uw voorbereiding op de raadsvergadering ten zeerste gewenst. Wij verzoeken daarom met klem de eerste regel van artikel 25 te wijzigen in 'De raadsronde heeft tot doel het voeren van debat tussen raadsleden*

alsmede overleg met de portefeuillehouder in het kader van het voorbereiden van besluitvorming' en aan het eerste lid van artikel 26 toe te voegen dat portefeuillehouders (standaard) voor de raadsronde worden uitgenodigd. Daarnaast zagen we graag opgenomen dat portefeuillehouders als onderdeel van de raadsronde ook schriftelijk inbreng kunnen leveren, ter vergroting van de informatiepositie van uw raad voorafgaand aan de besluitvorming. Hierbij denken wij onder meer aan aanvullende informatie over beleidsmatige, juridische, financiële en/of uitvoeringstechnische aspecten/consequenties van voor de raadsvergadering aangekondigde moties en amendementen.

- (3) *De mogelijkheid tot het stellen van schriftelijke vragen wordt in artikel 47 van het nieuwe reglement van orde ook opengesteld voor burgerleden. Daarmee neemt de kring van het aantal personen dat schriftelijke vragen aan het college kan stellen toe van nu 39 raadsleden naar straks 69 raads- en burgerleden (op basis van het huidige aantal fracties en het maximum aantal burgerleden van 3 per fractie). Wij staan zeer gereserveerd tegenover deze uitbreiding, omdat in uw raadsvoorstel niet duidelijk wordt gemaakt voor welk ervaren probleem in het functioneren van de raad dit een oplossing is, tegen de achtergrond dat deze verruiming het risico van een forse toename van het aantal schriftelijke vragen met zich meebrengt, met bijbehorende impact op de beschikbare ambtelijke capaciteit. Wij geven u dan ook dringend in overweging om in plaats van deze verruiming op te nemen dat schriftelijke vragen door burgerleden kunnen worden medeondertekend. Mocht u de voorgenomen verruiming handhaven, dan verzoeken wij u dat u in het raadsvoorstel opneemt de consequenties van deze verruiming in termen van onder meer de impact op de ambtelijke capaciteit te zullen evalueren.*
- (4) *Het nieuwe reglement van orde kent ruimere mogelijkheden voor inwoners, organisaties en andere belanghebbenden om deel te nemen aan het democratisch proces, geclusterd in het hoofdstuk burgerinitiatief. Met artikel 52 lid 4 sub c opent u daarbij de mogelijkheid van ambtelijke bijstand aan inwoners, organisaties en andere belangstellenden voor het voorbereiden van een stadsronde, te leveren door de ambtelijke organisatie, na beoordeling door de gemeentesecretaris (we verzoeken u om in het nieuwe reglement van orde de term gemeentesecretaris te gebruiken, in plaats van algemeen directeur). Hoewel zowel frequentie als impact van de mogelijkheid tot ambtelijke bijstand voor burgers, organisaties en andere belanghebbenden op onze ambtelijke organisatie niet op voorhand in te schatten is, vinden wij ook hier een gereserveerde opstelling en enige nadere inkadering gewenst. Wij stellen dan ook voor dat het hierbij ten minste moet gaan om, voortbouwend op artikel 52 lid 4 sub b, een reeds door de fractievoorzitters gehonoreerd verzoek tot het houden van een stadsronde, waarvoor de benodigde ambtelijke bijstand niet door de raadsgriffie geleverd kan worden. Ook voor dit punt*

stellen we het op prijs dat u in het raadsvoorstel opneemt de consequenties van deze verruiming in termen van onder meer de impact op de ambtelijke organisatie te zullen evalueren.

- (5) Onze laatste opmerking is van een andere, meer praktische orde: met artikel 51 opent u de mogelijkheid dat ook burgerleden een aanvraag voor het houden van een stadsronde kunnen indienen. Dit artikel is waarschijnlijk in hoofdstuk 8 geplaatst omdat het betrekking heeft op rechten van raads- en burgerleden. Het zou echter zonder al te veel inhoudelijke bezwaren of redactionele problemen ook in hoofdstuk 5 (informatie- en stadsronde) kunnen worden geplaatst. Voordeel hiervan is dat, door henummering van de volgende artikelen, het artikelnummer voor schriftelijke vragen aan het college 48 blijft. De naam 'artikel 48-vragen' is immers breed ingeburgerd en kan daarmee gehandhaafd blijven.*

Desgewenst zijn wij graag bereid om het voorgaande aan uw presidium nader toe te lichten.

3. Gewenste situatie

Doel van het uitbrengen van een zienswijze is dat de aangedragen punten door het presidium betrokken worden bij het opstellen van het definitieve raadsvoorstel.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Niet van toepassing

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing

11. Voorstel

1. Kennisnemen van het ontwerp-RvO gemeenteraad Maastricht 2017
2. Instemmen met de brief met zienswijze aan het presidium.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De brief met zienswijze wordt ingebracht in de presidiumvergadering van 9 mei 2017.